

KANUNLAR

DÖNEM: 22

CİLT: 133

YASAMA YILI: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

14'üncü Birleşim

2 Kasım 2006 Perşembe

Sayfa 665-666

Sivas Milletvekili Selami Uzun'un Vakıflar Kanunu Tasarısı'nın 25.Maddesi hakkında şahsı adına yapmış olduğu konuşma

SELAMİ UZUN (Sivas) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; gecenin bu saatinde çok vaktinizi almamaya çalışacağım.

Vakıflar Kanunu Tasarısı görüşülürken, dikkat ediyorum, konu tamamen azınlıklara, gayrimüslimlere hasredilmiş, hapsedilmiş bir muhalefet. Türkiye'nin ihtiyacı olan düzenlemelerde önerge yok, görüş yok. Zaten, önergelerde genellikle hakkın kötüye kullanılması var: Uzun uzun önerge gerekçeleri... Beklerdim ki, içinizden herhangi biri, çıkıp, dünyadaki vakıfçılık ne durumda, geldiği nokta nedir, ne yapılıyor diye merak etsin. Bu konuda biraz bilgi vermek istiyorum.

Dünyada, bugün vakıflar “üçüncü sektör kuruluşları” diye anılıyor. Diğer sektörler, devlet ve özel sektör. Devlet-özel-üçüncü sektör ayrımı alanları itibarıyla kesin ayrılık yoktur.

ÖMER ABUŞOĞLU (Gaziantep) – Çok kitabı konuşuyorsun, sen kendi fikrini söyle!

SELAMİ UZUN (Devamla) – Gelişmiş Batı ülkelerinde ve gelişmekte olan ülkelerde bu üç sektör sıkı işbirliği yapıyor, hayata geçirilen projelerden her taraf hem haberdar oluyor hem katkıda bulunuyor. Tüm dünyada, kamu, üçüncü sektöre önemli miktarda kaynak aktarıyor. Tabiri caizse, kamu üçüncü sektörü, yani vakıf ve dernekleri taşeron olarak kullanıyor.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Bursa) – Niçin kullanıyor?

SELAMİ UZUN (Devamla) – Bizim ülkemizde özel şirketler, kendi vakıfları veya diğer vakıflar aracılığıyla sosyal vecibeleri yerine getirmek üzere mali destek sağlıyor. Yabancı bir kuruluşun yapmış olduğu, otuz dört ülkede yapmış olduğu araştırmaya göre, üçüncü sektör kuruluşlarının gelirlerinin yüzde 34'ü devlet tarafından sağlanıyor. Araştırmaya göre, genel olarak üçüncü sektör kuruluşlarının gelirlerinin yüzde 53'ünü mal ve hizmet satışından elde ediyor olması. Yani, üçüncü sektör sınırları zorluyor, üçüncü sektörün sınırları zorlanıyor. Ticari ve sanayi kuruluşları gibi, vakıfların da faaliyetlerini globalleştirmeleri, yani uluslararası arenaya taşınmaları, çağımızın bize sunduğu gerçeklerdir.

Örnek olarak, Ford Vakfı, 2004 yılında 475 milyon dolarlık proje desteği vermiş, bunun üçte 1'i ABD dışındaki ülkelere gitmiş. Dünyada, bu büyüklükte olmasa da irili ufaklı çok çeşitli vakıfların bu alanda çok hareketli olduklarını görüyoruz. Türkiye'de henüz dışarıda vakıf faaliyetine rast gelmiyoruz, ama dünyada ihtiyaç sahiplerine, projelere, felaketzedelere, vakıflar aracılığıyla yardım gönderebilsek ne iyi olurdu, ülkemizin ve vakıflarımızın saygınlığı artardı.

Batı ülkelerinde, son yıllarda, genç zenginler, kurdukları vakıflar aracılığıyla, çok farklı projelere, ilginç yöntemlerle destek veriyorlar. Buna, verdikleri isim “venture capital”, yani risk sermayesinden etkilenecek hayırseverliğin riske sokulması ya da risk hayırseverliği anlamında “venture philanthropic” ismi veriliyor. Yani, ellerini taşın altına koyup, iş ortağı gibi, projelerin yürütülmesinde söz sahibi oluyorlar. Esnek yapıları nedeniyle, büyük kuruluşların giremedikleri alanlarda, cesurca sosyal yatırım yapıyorlar. Bu konularda bizde henüz kıpırdama yok. Devletin vakıfları, henüz, önemli yardımı yok, finansal destek dışında ortak faaliyet yok. Muhalefetimiz de, henüz, bunu fark ederek bizi hareketlendiremiyor; varsa yoksa cemaatler, müttekabiliyetler. 25'inci madde, bu anlamda gerçekten önemlidir, vakıflarımızı dünyaya taşıyacaktır.

Saygılarımla. (AK Parti sıralarından alkışlar)